

Juliusz Sikorski

Stanisława Janicka

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny 2/6, 203-206

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NADWARCIAŃSKI ROCZNIK
HISTORYCZNO-ARCHIWALNY
NR 6/2

Juliusz Sikorski
Gorzów Wlkp.

Stanisława Janicka

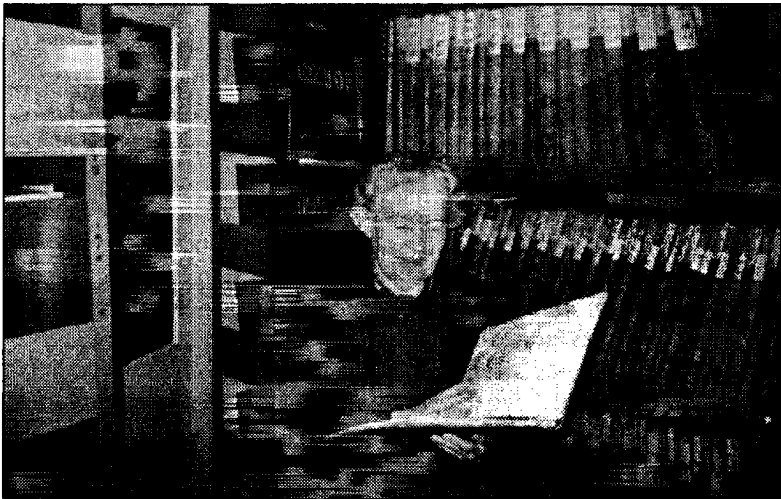
Zwykła o sobie mówić, że jest wieczną archiwistką. I niewiele w tym przesady, bo od 40 lat związana jest z gorzowskim archiwum! *Należy do rzadkiego gatunku ludzi, którzy łączą w sobie erudycję, szlachetność serca, wielką skromność i poczucie humoru* —charakteryzuje panią Stenię Dorota Frątczak.¹ I nikt, kto choć raz miał z nią styczność nie odważy się podważyć autentyczności tych słów. Zawsze gotowa, by nieść pomoc poraża życzliwością i bezinteresownością. W archiwum służy swoim doświadczeniem młodszym kolegom i koleżankom, którzy poproszeni przeze mnie o określenie pani Steni paroma przymiotnikami powtarzali: łagodna, cierpliwa, przykład do naśladowania, zaraża uśmiechem i wewnętrzną radością, jest *skarbem gorzowskiego archiwum*.

Pochodzi z Korca na Wołyniu, gdzie po I wojnie światowej ojciec założył restaurację. Urodziła się 1 stycznia 1928 r. Tam ukończyła 5 klas polskiej szkoły podstawowej. Po wkroczeniu Rosjan w 1939 zrobiła 5 i 6 klasę rosyjskiej dziesięciolatki. W 1945 cała rodzina została przesiedlona do Wąlcza, gdzie jej rodzice „wzięli kawałek pola” i handlowali warzywami na straganie. Ona zaś w tym czasie kontynuowała naukę w liceum ogólnokształcącym, które ukończyła ze świadectwem maturalnym w roku 1949 r. W tymże roku rozpoczęła studia w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na Wydziale Filologii Romańskiej. Dyplom ukończenia studiów I stopnia ze specjalnością bibliotekarską otrzymała 16 XII 1952 r. Na zainteresowanie i zamiłowanie do języków obcych miał z pewnością wpływ wielonarodowościowy charakter Korca.

1 XI 1952 r. rozpoczyna w Wąlczu pracę zawodową. Do końca grudnia 1953 r. pracowała tam najpierw w Sądzie Powiatowym, póź-

¹ D. Frątczak, *Biała wrona*, Arsenal gorzowski, 1996 nr 1, s. 21-23 (tekst ten zawiera wspomnienia p. S. Janickiej).

niej w Państwowym Biurze Notarialnym, a także w Zespole Adwokackim jako sekretarz Wydziału Cywilnego. W 1954 r. wraz z rodziną przeniósł się do Gorzowa, gdzie 15 XI rozpoczął pracę w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Łokietka, pełniąc obowiązki zastępcy kierownika. Od 1 IX 1957 r. do 31 VIII 1959 r. była zatrudniona w księgarni „Dom Książki” przy ul. Sikorskiego. 15 IX 1959 r. podjęła pracę w gorzowskim archiwum, gdzie pracuje do dziś. W październiku 1968 r. wzięła udział, w zorganizowanym przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych w Sulejówku, podstawowym kursie archiwalnym. 25 VI 1975 r. ukończyła Podyplomowe Studium Archiwistyki (kurs wyższy)

w Instytucie Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jeszcze w latach 70. opanowała, na sześciotygodniowym kursie w Międzyzlesiu, rzadką umiejętność odczytywania rękopisów neogotyckich i paleografii łacińskiej. 1 stycznia 1985 r. Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych mianował Stanisławę Janicką na stanowisko kustosa. Od 16 II 1990 r. do 28 II 1991 r. pełniła obowiązki kierownika archiwum. Opracowała samodzielnie lub współuczestniczyła w opracowaniu inwentarzy do wielu zespołów archiwalnych. Najważniejsze z nich to: akta miast Brójce (1982), Pszczew (1993), Trzciel (1994), Skwierzyna (1996).

Stanisława Janicką jest także wieloletnim sekretarzem Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Gorzowie. Od momentu powstania w 1990 r. Towarzystwa Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości pełni w nim funkcję skarbnika. Jest członkiem Polskiego Związku

Esperantystów oraz sekretarzem gorzowskiego oddziału Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa Pracy.

5 maja 1973 r. została wyróżniona przez Ministra Kultury i Sztuki odznaką „Zasłużonego Działacza Kultury”. Za szczególne osiągnięcia dla rozwoju archiwów i archiwistyki 5 XII 1979 r., przyznano jej honorową odznakę „Za zasługi dla archiwistyki”. Zarząd Główny Zakładów Doskonalenia Zawodowego uchwałą z dnia 18 IV 1980 r. przyznał Stanisławie Janickiej Srebrną Odznakę „Za zasługi dla ZDZ”. W uznaniu zasług w pracy zawodowej 22 VI 1988 r. Prezes Rady Ministrów nadał Jej odznakę honorową „Zasłużony Pracownik Państwowy”. W roku 1998 kierownik AP w Gorzowie zwrócił się z prośbą o odznaczenie Pani Janickiej odznaką „Zasłużony dla województwa gorzowskiego”. Jednak komisja opiniująca wniosek *po wnikliwej analizie (...), biorąc pod uwagę kryteria wymagane przy przyznaniu Medalu Honorowego wydała negatywną opinię*. 40 lat pracy na rzecz regionu i kilkadziesiąt publikacji popularyzujących wiedzę o nim okazały się niewystarczające.

Bibliografia prac

- *Archiwista mniejsi — Fritz Bucholz*. NRHA 1995 nr 2 s. 171-177.
- *Armia Czerwona nielegalnie wywoziła Niemców. Dokumenty, które nie mogą zginąć*. Ziemia Gorzowska 1992 nr 22 s. 17.
- *Brńjce miastem*. Trakt 1990 nr 1 s. 18.
- *Car Piotr Wielki i August II Morny w Gorzowie (Landsbergu) — 1-5 sierpnia 1712 r.* NRHA 1995 nr 2 s. 188-192.
- *Dom ubogich w XIX-wiecznym Landsbergu*. Trakt 1998 nr 18 s. 61-62.
- *Dzieje najnowsze nieznanne* (Gorzów Wlkp. 1945 — wybór i oprac. dokumentów źródł.). Trakt 1991 r. nr 2 s. 9-10.
- *Dzieje poczty w dokumentach. Najstarsze edykty i zarządzenia regulujące pracę Urzędu Poczty Księżęcej i Królewskiej znajdujące się w zbiorach Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp. Obwieszczenie z dnia 8 kwietnia 1694 r. Regulamin ekstrapoczty i sztafety dla miasta Gorzowa z dnia 23 lutego 1757 r. Jej Majestat Cesarzowa Rosji w Gorzowie*. [w:] *Droga Znaki Nazwy*, pod red. Zbigniewa Czarnucha. Gorzów Wlkp. 1998, s. 106-128.
- *Gdy ckm-y strzegły porządku w Gorzowie* (wybór i oprac. dokumentów źródł.). Ziemia Gorzowska 1992 r. nr 6.
- *Jadwiga Bławatowa*. NRHA 1995 nr 2 s. 166-167. (tekst ukazał się także w: *Archeion* 1995 nr XCV s. 322-323).
- *Jak UB likwidowało PSL*. (wybór i oprac. dokumentów źródł.). Ziemia Gorzowska 1991 r. nr 45.
- *Jeszcze raz o szwagierce egipskiego króla*. NRHA 1997 nr 4 s. 305-308.
- *Judaica w Archiwum Państwowym w Gorzowie*. Ziemia Gorzowska 1993 nr 16 s. 7 (tekst ukazał się także w: Trakt nr 5 1993 s. 28, pt. *Judaica w zasobach Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp.*).

- *Kronika miasta Skwierzyny*. NRHA 1996 nr 3 s. 184-192. (przedruk tekstu ukazał się także w: *Okolice Skwierzyny* 1996 nr 6 (21) s. 11-13, pt. *Opisanie dziejów nie-szczęśliwego królewskiego miasta Skwierzyny nad Wartą w Wielkopolsce*).
- *Królewski pogrzeb w Gorzowie*. Ziemia Gorzowska 1994 nr 13 s. 17.
- *Królewski pogrzeb w Janczewie*. Ziemia Gorzowska 1998 nr 32 s. 18-19.
- *Księżę Siedmiogrodu w Gorzowie. Głosa do pewnego rysunku*. NRHA 1998 nr 5 s. 205-210.
- *Landsberscy Żydzi*. Almanach gorzowski 1998, s. 260-261.
- *Ludwik Pick (1868-1944)*. NRHA 1997 nr 4 s. 291-293.
- *Na tropie fabryki czekolady*. Ziemia Gorzowska 1992 r. nr 17.
- *O rodzinie Boas i jej zasługach dla Gorzowa*. NRHA 1997 nr 4 s. 269-275.
- *Polonica w aktach miasta Brójce*. Informator Archiwalny nr 9, Szczecin 1982 s. 35-46.
- *Polonica w aktach miasta Gorzowa*. Informator Archiwalny nr 12, Szczecin 1983 s. 47-59.
- *Polonica w aktach miasta Skwierzyny*. Szczeciński Inform. Archiwalny. 1987 nr 3 s. 85-102.
- *Pogrzeb szwagierki egipskiego króla*. NRHA 1996 nr 3 s. 193-194.
- *Spis ksiąg metrykalnych i ich duplikatów w zasobie Oddziału Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp.* Wspólnie z D. A. Rymarem i T. Kuciak. Szczeciński Informator Archiwalny 1993 nr 8 s. 69-135.
- *Statut gminy rybackiej z Santoka*. [w:] *Santockie zamki*, Gorzów Wlkp. 1997, s. 93-102.
- *Śladami Kaleksteinów do Żydowa*. Ziemia Gorzowska 1998 nr 19 s. 18-19.
- *Wielcy w Gorzowie*. Almanach gorzowski 1998, s. 246-247.
- *Ważny Teike i jego „Starzy przyjaciele”*. *Znów rozbrzmiewają nad Wartą dźwięki znanego w świecie marsza*. Ziemia Gorzowska 1993 nr 51 s. 15.
- *Wymieszać Zabuzzańców z Poznaniakami* (oprac. dokumentu archiw. z roku 1945). Ziemia Gorzowska 1991 r. nr 48.
- *Z akt Sądu Obwodowego w Gorzowie*. NRHA 1997 nr 4 s. 237-240.
- *Zachowane w gorzowskich archiwach. Przyczynki do historii Santoka z lat 1945-50* (wybór i opracowanie dokumentów źródłowych). Trakt 1992 nr 3 s. 12-13.
- *Zarządzenia Sowietkiej Komendantury Brójec*. NRHA 1998 nr 5, s. 245-269.
- *Zwłoki szwagierki egipskiego króla spoczęły w grobowcu rycerskiego majątku w Janczewie*. NRHA 1994 nr 1 s. 119-121.
- *„Żywiot radziecki” i bezpieka* (wybór i oprac. dokumentów źródł.). Ziemia Gorzowska 1991 r. nr 50.